

Καταποντίζονται και οι μισθοί για κατόχους MBA στην Ελλάδα

Σοφία Εμμανουήλ, Τρίτη, 17 Ιανουαρίου 2017 semm@naftemporiki.gr

Ακόμη κι αν συνυπολογιστούν τα bonus που μπορεί να φτάσουν και τα 7.000 δολ. κατά μέσον όρο, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, οι απολαβές των MBAs στην Ελλάδα βαίνουν συνεχώς μειούμενες και είναι από τις χαμηλότερες στον κόσμο. Παρά την οικονομική αβεβαιότητα που έχει οδηγήσει σε περικοπές μισθών και παροχών τους εργοδότες σε όλο τον κόσμο, οι κάτοχοι MBA (Master of Business Administration) παραμένουν περιζήτητοι, ενώ εξακολουθούν να αμείβονται με εξαψήφια ποσά σε πολλές χώρες του κόσμου - ακόμη και στις περιοχές με τις χειρότερες οικονομικές συνθήκες απολαμβάνουν αποδοχές πάνω από 50.000 δολ. μαζί με τα bonus, με την Ελλάδα να βρίσκεται μακράν εκτός ανταγωνισμού, αφού τα ποσά που προσφέρει μετά βίας αγγίζουν τα 30.000 δολ.

Είναι σαφές ότι golden boys υπάρχουν ελάχιστα πια στη χώρα μας και τα πιο ικανά από αυτά τα στελέχη έχουν μετακινηθεί σε άλλες αγορές (brain drain) όπου οι αμοιβές είναι πιο δίκαιες. Είναι εξάλλου ενδεικτικό ότι η κλίμακα των αμοιβών φθίνει σε όλα τα επίπεδα και στην περίπτωση των MBAs ο μέσος ετήσιος μισθός έχει φθάσει στα 26.400 δολ. το 2016, σύμφωνα με στοιχεία του παγκόσμιου οργανισμού QS, από 35.500 δολ. το 2015 και 38.000 δολ. το 2014. Ακόμη κι αν συνυπολογιστούν τα bonus που μπορεί να φτάσουν και τα 7.000 δολ. κατά μέσον όρο, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, οι απολαβές των MBAs στην Ελλάδα βαίνουν συνεχώς μειούμενες και είναι από τις χαμηλότερες στον κόσμο (λίγες χώρες προσφέρουν χαμηλότερες αμοιβές, όπως η Λιθουανία με 25.080 δολ.).

Σημειώνεται ότι τα προγράμματα MBA θεωρούνται από τα πιο αναγνωρισμένα στον κόσμο, προσφέροντας στους φοιτητές γνώση και εμπειρία στη διαχείριση των επιχειρήσεων, αλλά κι ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στο βιογραφικό τους (είτε ο φοιτητής αποκτά το MBA σε συνέχεια ενός πτυχίου είτε ως εργαζόμενος επαγγελματίας). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει επηρεάσει και την αγορά των MBAs, όπως δείχνουν τα ιστορικά στοιχεία της QS Intelligence Unit, σε συνεργασία με την πλατφόρμα <http://www.topmba.com>, που πραγματοποιεί από το 1990 την ετήσια έρευνα για τους εργοδότες πτυχιούχων MBA σε όλο τον κόσμο.

Οι διεθνείς τάσεις

Σύμφωνα με την τρέχουσα έρευνα, που δημοσιεύτηκε μόλις πριν από λίγες ημέρες και περιλαμβάνει απαντήσεις στελεχών από 4.093 εταιρείες σε 102 χώρες του κόσμου μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, την περίοδο 2015/16 οι θέσεις εργασίας για κατόχους MBA αυξήθηκαν παγκοσμίως κατά 13% και παρά το γεγονός ότι ο ρυθμός ξεπέρασε τις προβλέψεις (για αύξηση 11%), οι εργοδότες κατεβάζουν τον πήχη των προσδοκιών τους για τις θέσεις εργασίας τη νέα χρονιά (2016/17) προβλέποντας ανάπτυξη μόλις 7%, ενώ προσαρμόζουν και τις αμοιβές χαμηλότερα.

Αν επιβεβαιωθεί η πρόβλεψη για το 2016/17, ο ρυθμός απέχει πολύ από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο αύξησης των προσλήψεων κατόχων MBA από το 1990, ήτοι 15%. Οι προβλέψεις υποβαθμίζονται στις περισσότερες περιοχές, με εξαίρεση την Ανατολική Ευρώπη και την περιοχή Μέσης Ανατολής και Αφρικής

όπου προβλέπεται ανάπτυξη 10% και 2% αντίστοιχα, όταν η ανάπτυξη την περίοδο 2015/16 διαμορφώθηκε σε 9% και 1% αντίστοιχα. Σημαντική υποβάθμιση των προβλέψεων παρατηρείται σε Λατινική Αμερική (5% από 18%) και σε ΗΠΑ και Καναδά (3% από 16%).

Οι 20 χώρες με τα υψηλότερα επίπεδα μισθών για MBAs το 2016 (σε δολ. ΗΠΑ)

Χώρα εργοδότη	Μισθός (ετησίως κατά μ.σ.)	Βonus (ετησίως κατά μ.σ.)	Συνολικός αμοιβές
1. Αυστραλία	108.250	14.700	122.950
2. ΗΠΑ	100.714	29.500	130.214
3. Καναδάς	92.500	23.214	115.714
4. Ιρλανδία	92.125	12.100	104.225
5. Ηνωμένο Βασίλειο	91.600	27.967	119.567
6. Σιγκαπούρη	90.700	46.429	137.129
7. Γαλλία	87.071	36.667	123.738
8. Μολδαία	82.267	11.940	94.207
9. Ιταλία	80.833	24.167	105.000
10. Βραζιλία	75.138	25.210	100.348
11. Γερμανία	72.767	14.580	87.347
12. Ηνωμένο Αραβικό Εμιράτο	72.000	21.000	93.000
13. Περσία	68.333	23.500	91.833
14. Κολομβία	63.200	13.500	76.700
15. Πορτογαλία	60.333	13.700	74.033
16. Ισπανία	60.000	20.000	80.000
17. Ισπανία	57.929	14.040	71.969
18. Μεξικό	57.325	18.385	75.710
19. Νότιο Κορέα	55.000	20.000	75.000
20. Κίνα	52.273	24.714	76.987
Εκτός top20 η Ελλάδα	26.400	7.593	33.993

Πηγή: QS TopMBA.com Jobs & Salary trends 2016/17

Με όρους αξίας, τις υψηλότερες αποδοχές προσφέρουν στους MBAs οι εργοδότες στις εταιρείες της Σιγκαπούρης. Ανέρχονται κατά μέσον όρο σε 137.129 δολ., με τα 90.700 δολ. να αφορούν βασικό μισθό και τα υπόλοιπα bonus. Ακολουθούν οι ΗΠΑ, με συνολικές αποδοχές στα 130.214 ευρώ. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές προσφέρονται κάτω από 100.000 ευρώ, αν και περνούν τον πήχη Γαλλία (123.738 δολ.) και Ιταλία (105.000 δολ.)

Εξετάζοντας τις γεωγραφικές περιοχές, τα συνολικά έσοδα για έναν κάτοχο MBA διαμορφώνονται γύρω στα 100.000 δολ., με τις καλύτερες παροχές να δίνουν οι εργοδότες σε ΗΠΑ και Καναδά (123.400 δολ.), με τον μέσο μισθό να υποχωρεί το 2016 στα 94.000 δολ. από 97.300 δολ. έναν χρόνο πριν αλλά ταυτόχρονα να αναβαθμίζονται τα bonus σε 29.000 δολ. από 26.100 δολ. αντίστοιχα.

Ιδιαίτερα γενναιόδωροι είναι και οι εργοδότες στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης όπου οι συνολικές ετήσιες αποδοχές υπολογίζονται κατά μέσον όρο σε 102.900 δολ., χαμηλότερα κατά 7% από τις αποδοχές της προηγούμενης χρονιάς λόγω κυρίως των περικοπών μισθών κατά 9% στα 83.200 δολ. καθώς τα bonus διατηρήθηκαν σχεδόν αμετάβλητα στα 19.700 δολ. ετησίως. Στις αποδοχές των MBAs στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης σημειώθηκε αύξηση 16% το 2016 λόγω του υπερδιπλασιασμού των bonus στα 22.500 δολ. από 9.300 δολ. έναν χρόνο πριν, ενώ οι μισθοί έπεσαν στα 49.600 δολ. από 53.000 δολ. αντίστοιχα.

Μικρή πτώση σημειώθηκε στους μισθούς των MBAs σε χώρες της Ασίας και του Ειρηνικού με τις μέσες ετήσιες αποδοχές να ανέρχονται σε 90.300 δολ. (+2%), ενώ εντυπωσιακή αύξηση 48% σημειώθηκε στις ετήσιες αποδοχές των MBAs της Λατινικής Αμερικής που ανήλθαν σε 80.900 δολ. από 54.500 δολ. έναν χρόνο πριν. Ανοδικά κινήθηκαν οι απολαβές των MBAs και στις χώρες Μέσης Ανατολής και Αφρικής, στα 88.700 δολ. από 81.000 δολ. αντίστοιχα, χάρη στη σημαντική αύξηση των bonus στην περιοχή κατά 80%.

Ζήτηση και δεξιότητες

Παρά τις συντηρητικές προβλέψεις για την αγορά MBA την περίοδο 2016/17, δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι σε όλο τον κόσμο η ζήτηση για αποφοίτους MBA αυξήθηκε κατά 13% μεταξύ 2015 και 2016, επίπεδο ανάπτυξης που έρχεται να προστεθεί σε ρυθμό 14% που παρατηρήθηκε την προηγούμενη χρονιά.

ΗΠΑ, Ινδία και Βραζιλία παρέμειναν πέρυσι οι μεγαλύτερες αγορές για θέσεις εργασίας κατόχων MBA. Ο οικονομικός τομέας απορρόφησε το μεγαλύτερο ποσοστό των υποψηφίων, αν και ανερχόμενοι κλάδοι όπως το consulting και η βιομηχανία εμφάνισαν τη μεγαλύτερη αύξηση ζήτησης την περίοδο 2015/16 (με μερίδιο από 24% έναντι μεριδίων 14% και 8% αντίστοιχα έναν χρόνο πριν). Η τεχνολογία έχει τον πιο σταθερό ρυθμό προσλήψεων (μερίδιο 14%) τα τελευταία τρία χρόνια.

Οι διοικητικές και συμπεριφορικές δεξιότητες (soft skills) θεωρούνται σημαντικά προσόντα για τους εργοδότες, το 69% των οποίων αναζητά κατόχους MBA με περισσότερα από τρία χρόνια προϋπηρεσία, ενώ το 31% αναζητά υποψηφίους με πάνω από πέντε έτη προϋπηρεσία.

Ως προς την ανάπτυξη νέων θέσεων εργασίας για κατόχους MBA, σε ΗΠΑ και Καναδά παρατηρείται αύξηση 16%, στη Δυτική Ευρώπη ο ρυθμός διαμορφώνεται στο 4% (το 2016), ενώ στην Ανατολική Ευρώπη σημειώνεται αύξηση 9%. Η περιοχή Ασίας και Ειρηνικού ξεπερνά τις προσδοκίες για μια ακόμη φορά με αύξηση 17% στις θέσεις εργασίας για MBAs και με την ανάπτυξη να τροφοδοτεί η Κίνα και η Ινδία, αν και αναδύονται και νέοι παίκτες όπως το Πακιστάν και η Μαλαισία. Η Λατινική Αμερική έφερε ακόμη υψηλότερο σκορ, με ανάπτυξη 18% στις προσλήψεις. Το 2016 ήταν μια καλή χρονιά για τη Βραζιλία, που φαίνεται να ευνοήθηκε από τις προετοιμασίες για τη φιλοξενία των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων. Για Μέση Ανατολή και Αφρική η περσινή ήταν μια υποτονική χρονιά, με ανάπτυξη μόλις 1% εξαιτίας της υποαπόδοσης βασικών αγορών όπως τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Σαουδική Αραβία. Πάντως οι μισθοί σε όλη την περιοχή έχουν παραμείνει σε μεγάλο βαθμό σταθεροί, παρά την περιορισμένη αύξηση των θέσεων εργασίας.

Οι μεγαλύτερες ευκαιρίες

Συμπερασματικά, πρώτες στη λίστα των χωρών με τις μεγαλύτερες ευκαιρίες για MBAs είναι οι ΗΠΑ, που διατηρούν την πρωτοκαθεδρία, καθώς και η Ινδία, η Βραζιλία, ο Καναδάς, η Σιγκαπούρη, ενώ στην 6η θέση είναι η Κίνα. Κάτω από την πρώτη δεκάδα εκπροσωπείται η Ευρώπη, με την Ισπανία (στην 11η θέση), το Ηνωμένο Βασίλειο (13η θέση) και τη Γερμανία (20η θέση), ενώ στη μέση σχεδόν της κατάταξης είναι η Ρωσία (12η). Εκτός του top 20 είναι η Ελλάδα.